

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj-121-029/2009.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a dr. Cs. M. ügyvéd (Csömör Ügyvédi Iroda) által képviselt **Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.** (Budaörs) ellen gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalmának feltételezett megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban – nyilvános tárgyaláson – meghozta az alábbi

v é g z é s t

A Versenytanács a versenyfelügyeleti eljárást a betárcsázós (dial-up) internet-hozzáférés nagykereskedelmi feltételei vonatkozásában megszünteti.

A jelen végzés felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 8 napon belül a Fővárosi Bíróságnak címzett, de a Versenytanácsnál benyújtandó keresettel lehet kérni.

Indokolás

I.

Az eljárás előzményei

1. A Gazdasági Versenyhivatal 2005. május 13-án azt követően indított versenyfelügyeleti eljárást az Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt. (a továbbiakban: eljárás alá vont, illetve Invitel) jogelődje, a Hungarotel Távközlési Zrt. (a továbbiakban: Hungarotel) ellen, hogy észlelte,

- a Hungarotel által alkalmazott hálózati hozzáférési szerződés(ek) feltételei együttesen alkalmasak lehettek arra, hogy a behívásos (dial-up) internet szolgáltatók piacra való belépését korlátozzák,
- a Hungarotel egyes díjcsomagjai kizárták, illetve egyes nagykereskedelmi szerződéses kikötései megnehezítették a hangszolgáltatás közvetítőválasztás révén történő nyújtását. 2005. december 20-án az eljárást a vizsgálók kiterjesztették a Hungarotel 2005. október 1-jei hatállyal bevezetett új lakossági díjcsomagjaira is, amelyek ugyancsak alkalmasak lehettek a közvetítőválasztás szolgáltatást nyújtani kívánó szolgáltatók piacra való belépésének korlátozására, illetve a piacról való kiszorításukra.

2. A Versenytanács Vj-69/2005/46. számú határozatában

- megállapította, hogy a Hungarotel visszaélt gazdasági erőfölényes helyzetével azáltal, hogy hálózatában 2002. július 24. és 2006. április 30. között indokolatlanul korlátozta közvetítő szolgáltató választását a hangszolgáltatások piacán. A Versenytanács a jogsértés miatt a Hungarotelt 150.000.000 Ft bírság megfizetésére kötelezte,
- egyebekben az eljárást megszüntette, a határozat 144. pontjában rögzítve, hogy „a dial-up nagykereskedelmi konstrukcióinak kialakításával kapcsolatban a

Versenytanács nem lát alapot versenyjogsértés megállapítására, ezért, figyelemmel a Tptv. 77. §-a (1) bekezdésének j) pontja által hivatkozott 72. § (1) bekezdésének a) pontjára, az eljárást e tekintetben megszünteti.”

3. A Hungarotel a Vj-69/2005/46. számú határozat felülvizsgálata tárgyában benyújtott keresetében érdemi előadást nem tett a dial-up nagykereskedelmi konstrukcióinak tárgykörében hozott döntés kapcsán.

4. A Fővárosi Bíróság 16.K. 30.752/2007/9. számú ítéletében hatályon kívül helyezte a Vj-69/2005/46. számú határozatot és a Gazdasági Versenyhivatalt új eljárásra kötelezte. A Fővárosi Ítéletábla 2.Kf. 27.134/2008/8. számú ítéletében a Fővárosi Bíróság 16.K.30.752/2007/9. számú ítéletét helybenhagyta.

5. A Gazdasági Versenyhivatal a bírósági döntéseknek megfelelően új eljárást indított az ügyben. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy ugyan a bírósági döntések a határozat egészére vonatkoztak, azonban semmilyen megállapítást sem tettek a Versenytanácsnak a dial-up nagykereskedelmi konstrukció tárgykörében hozott, a határozat részét képező döntése vonatkozásában.

II.

A Hungarotel, az eljárás alá vont

6. Az eljárás megindítására a Hungarotel jogutódjával, az Invitel-lel szemben került sor (a Hungarotel 2007. december 31. napjával jogutódlással megszűnt, miután az eljárás alá vontba beolvadt).

7. A vizsgálattal érintett időszakban a Hungarotel Magyarországon öt földrajzi számozási körzetben, Békéscsaba, Orosháza, Salgótarján, Pápa, Sárvár körzetközpontokkal (a 32, 66, 68, 89, 95 hívószámú körzetekben) nyújtott elektronikus hírközlési szolgáltatásokat.

8. A Hungarotel nettó árbevétele 2005-ben 12.381 millió Ft, 2006-ban 10.605 millió Ft volt.

9. Az Invitel nettó árbevétele 2007-ben 46.108 millió Ft, 2008-ban 79.852 millió Ft volt.

III.

A jelen eljárás tárgya

10. A jelen eljárást megindító végzésben foglaltak szerint az eljárás tárgya annak vizsgálata, hogy a Hungarotel megsértette-e a gazdasági erőfölénnyel való visszaélésnek

- a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) 21. §-ában, valamint
- az Európai Közösséget létrehozó Szerződés (a továbbiakban: EKSz.) 82. cikkében [az Európai Unió működéséről szóló szerződés 102. cikkében]

rögzített tilalmát azzal, hogy

- az általa alkalmazott hálózati hozzáférési szerződés(ek) feltételei együttesen alkalmasak lehetnek arra, hogy a behívós (dial-up) internet szolgáltatók piacra való belépését korlátozzák,
- egyes díjsomagjai kizárták, illetve egyes nagykereskedelmi szerződéses kikötései megnehezítették a hangszolgáltatás közvetítőválasztás révén történő nyújtását,

- a 2005. október 1-jei hatállyal bevezetett új lakossági díjsomagok alkalmasak lehetnek a közvetítőválasztási szolgáltatást nyújtani kívánó szolgáltatók piacra való belépésének korlátozására, illetve a piacról való kiszorításukra.

11. A Versenytanács külön határozatában megállapította, hogy az Invitel jogelődje, a Hungarotel 2002. július 24. és 2006. április 30. között szolgáltatási területén a kiskereskedelmi lakossági vezetékes (helyhez kötött) telefon hívásslolgáltatási és telefon hozzáférési piacokon meglévő gazdasági erőfölényével visszaélve az új versenytársak piacra lépését indokolatlanul akadályozva, illetve a már piacon lévő versenytárs számára indokolatlanul hátrányos helyzetet teremtve korlátozta fogyasztói számára a közvetítő szolgáltató választást.

A jelen végzés kizárólag a Versenytanácsnak a betárcsázós (dial-up) internet-hozzáférés nagykereskedelmi feltételei vonatkozásában meghozott döntését tartalmazza.

IV.

Az érintett piac, a Hungarotel vizsgált magatartása

12. A Tptv. 14. §-ának (1) bekezdése szerint az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni. A (2) bekezdés értelmében a megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell venni az azt – a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel – ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. A (3) bekezdés szerint földrajzi terület az, amelyen kívül a) a fogyasztó nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy b) az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.

13. A Tptv. 14. §-ának (3) bekezdése szerinti földrajzi piacnak a Hungarotel hálózata által meghatározott terület minősül.

14. A jelen eljárásban érintett termékpiacnak minősülnek

- a behívásos (dial-up) internet szolgáltatás kiskereskedelmi piaca a Hungarotel hálózatában [kiskereskedelmi betárcsázós internet szolgáltatás a vezetékes telefonhálózaton megvalósuló, keskeny sávú internet hozzáférési szolgáltatás, amely elsősorban információszerzésre, gyors tájékozódásra, e-mailezésre alkalmas (amelyeket a magasabb értékű szélessávú internet elérés is biztosít a fogyasztó számára)], és
- a behívásos (dial-up) internet szolgáltatás nyújtásával összefüggésben a Hungarotel hálózatához való hozzáférés (összekapcsolás) nagykereskedelmi szolgáltatás dial-up szolgáltatás nyújtása céljából.

15. A Hungarotel hálózatán nyújtott telefonbehívásos (dial up) internet szolgáltatás kiskereskedelmi piacán – az inkumbens Hungarotel mellett – a Hungarotel hálózatához nagykereskedelmi hozzáféréssel rendelkező internetszolgáltatók [a továbbiakban: ISP (internet service provider)] műszaki és gazdasági szempontból ugyanazt a szolgáltatást nyújtják. A vezetékes hálózaton keresztül kínált analóg távbeszélő (PSTN) vagy ún. Integrated Services Digital Network (ISDN) vonalat használó szolgáltatások ésszerű helyettesítésére a vizsgált időszakban a mobil hálózatokon elérhető internet elérések az eltérő műszaki és díjazási feltételek miatt nem alkalmasak.

16. A Versenytanács megítélése szerint a vizsgált időszakban a szélessávú internet hozzáférés még nem volt ésszerű helyettesítője a dial-up hozzáférésnek.

17. Mivel a vizsgált időszakban és területen a dial-up internet hozzáférésnek a fogyasztó számára nem volt ésszerű alternatívája, a verseny szempontjából kiemelt jelentőséget kap az a körülmény, hogy a dial-up szolgáltatást a Hungarotel hálózatán keresztül milyen feltételekkel képesek más szolgáltatók, ISP-k nyújtani. Az érintett nagykereskedelmi szolgáltatások (a hálózati hozzáférés, összekapcsolás, unbundling) az érintett földrajzi területen kizárólag a Hungarotel-től volt igénybe vehetők, annak helyettesítője nem volt, ezért az érintett nagykereskedelmi termékek körét a Hungarotel által nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatások alkotják. Ezek között voltak olyanok, amelyek a vizsgált időszakban kevésbé vagy egyáltalán nem kerültek felhasználásra, valószínűsíthetően azért, mert az ISP-k számára kedvezőtlenebb feltételek mellett tették lehetővé a dial-up szolgáltatás nyújtását.

18. Az internethez való hozzáférést különféle infrastrukturális megoldások biztosíthatják. A hozzáférés lehet

- a hagyományos PSTN hálózatokon kínált betárcsázós (dial-up),
- az aszimmetrikus sávszélességet biztosító ADSL (illetve egyéb xDSL megoldások),
- a pont-pont közötti dedikált sávszélességet adó bérelt vonali,
- a vezeték nélküli (mikrohullámú-, mobil- és műholdas),
- a kábeltelevíziós hálózatokon kábelmodem segítségével biztosított.

19. Az internethez való hozzáférés piacán a keresleti-kínálati viszonyok tekintetében elkülöníthetők

- a lakossági és üzleti előfizetőknek kínált kiskereskedelmi internet-hozzáférési szolgáltatások,
- a keskeny- és szélessávon keresztül biztosított internet-hozzáférési technikák.

20. Ez utóbbiak kapcsán aláhúzendó, hogy

- a szélessávú internet szolgáltatások magasabb technikai színvonal (gyorsabb elérés), eltérő díjazási rendszer (átalánydíj) és a használat nagyobb költsége mellett magasabb színvonalú szolgáltatással biztosítják a fogyasztó számára az internet elérését, illetve a szélessávú kapcsolat más igények kielégítésére is képes (nagy mennyiségű adatletöltés, folyamatos, interaktív kapcsolat),
- a behívásos internet hozzáférés elsősorban információszerzésre, gyors tájékozódásra, e-mailezésre, chatelésre alkalmas, amelyeket természetesen a magasabb értékű szélessávú internet elérés is biztosít a fogyasztó számára,
- a keskenysávú internet hozzáférés alacsonyabb szintű szolgáltatást nyújt, de ugyanakkor nagy előnye, hogy (a vizsgált időszakban) olcsó. Egyes ISP-k ingyenes internet hozzáférést biztosítanak az előfizetőknek, akiknek csak a telefonhálózatok használatának költségét kell megfizetniük. További előny, hogy a behíváshoz nem feltétlenül kell előfizetés sem, nem feltétlenül szükséges szerződéses kötelezettséget vállalnia a fogyasztónak valamilyen hosszabb, rövidebb időszakra, elegendő egy telefonszám felhívása,
- a keskenysávú hozzáférések a 128 kbps alatti sávszélességű megoldások. Ilyenek
 - az analóg távbeszélő hálózatot (PSTN) és
 - az ISDN (Integrated Services Digital Network) vonalathasználó szolgáltatások, de
 - a GSM-platfomon csomagkapcsolt technológiával (GPRS) megvalósuló hozzáférés is felmerül, s elérhetőek
 - keskenysávú bérelt vonali szolgáltatások is,

- a mobil hálózaton keresztül történő elérés esetében a szolgáltatás műszaki jellemzője és ára, illetve egyéb igénybevételi feltételei nagymértékben eltérnek a behívó (dial-up) szolgáltatásától. Az elsődlegesen hangszolgáltatásra tervezett második generációs (GSM) mobil rádiótelefon hálózat csak mérsékelt sebességgel (legfeljebb 14 kbps) és a hálózati végpont különleges beállítása esetén alkalmas adatátvitelre, míg a GPRS technológiával megvalósított internet-hozzáférés a vizsgált időszakban magasabb tarifákkal és eltérő díjazási rendszerrel (letöltés-arányos és nem időalapú díjazás) bírt,
- a rendelkezésre álló piackutatás adatai szerint a Hungarotel területén internetezők elenyésző, mintegy 5%-a csatlakozott a világhálóra GPRS-en keresztül,
- a szélessávú hozzáférések díjcsomagjainak árcsökkenése ugyan erősíti a dial-up helyettesíthetőségét, a jelen eljárásban vizsgált időszak túlnyomó részében (2006. év kivételével) a két szolgáltatásfajta közötti árkülönbség jelentős volt.

21. A hálózathoz való hozzáférés módját és feltételeit a liberalizációs távközlés szabályozás teremtette meg, a piacról lépés lehetőségét hozva létre az addig monopolizált piacon.

22. 2002 és 2004 között az egyes távközlő hálózati szerződésekről és azok megkötéséről szóló 251/2001. (XII. 18.) Korm. rendelet 9. §-ának (7) bekezdése alapján a távközlési szolgáltatás nyújtására alkalmas hálózattal rendelkező, hozzáférési szerződés kötésére kötelezett távközlési szolgáltató – igény esetén – köteles volt szerződést kötni internet közvetett hozzáférés forgalmi szolgáltatás és internet számfordítás hozzáférési szolgáltatás nyújtására.

A hírközlésről szóló 2001. évi XL. törvény (a továbbiakban: Hkt.) 38. §-a előírta, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező távközlési szolgáltatót - ha korlátos erőforrás ezt nem teszi lehetővé - szerződéskötési kötelezettség terheli hálózati hozzáférés tekintetében tett, gazdaságilag és műszakilag indokolt ajánlat esetén, azzal, hogy a hozzáférést bármely igénylő vállalkozás részére - beleértve a saját érdekkörébe tartozó vállalkozásokat is - igénylők szerinti hátrányos megkülönböztetéstől mentes műszaki, jogi és gazdasági feltételekkel köteles biztosítani. A szerződésnek rendelkeznie kell a hozzáférés biztosítása miatt felmerült és indokolt költségek viseléséről is.

A Hkt. 42. §-ának (1) bekezdése a hálózati szerződések megkötésére kötelezett szolgáltatók vonatkozásában előírta, hogy az együttműködés esetén fizetendő ellenértéket objektív kritériumok szerint, az áttekinthetőség, és az egyenlő elbánás elvét követve, ellenőrizhetően alakítsák ki.

23. A hozzáférés konkrét feltételeit az internet szolgáltatás távbeszélő hálózaton keresztül történő elérésének áráról, valamint az internet szolgáltatás távközlő hálózaton keresztül történő nyújtása esetén a távközlő szolgáltatás díjának azon hányadáról, melyet a távközlési szolgáltató átad az internet szolgáltatónak elnevezésű 30/2001. (XII. 23.) MeHVM rendelet teremtette meg. Minthogy az ISP által kínált dial-up szolgáltatás forgalmat generál a hozzáférést szolgáltatónak, a jogszabály előírta a dial-up behívások percdíjainak megosztását az alábbiak szerint:

	dial-up behívás maximált felhasználói díja	az ISP-nek átadandó díjhányad
csúcsidőben	4,88 Ft/perc	30%
csúcsidőn kívül	2,60 Ft/perc	10%

24. Az ISP-k számára a piacnyitás alapvetően három technikai lehetőséget alakított ki, amelyek közül kettő a technikai tartalom tekintetében lényegében nem különbözik egymástól:

- hálózati hozzáférés, amely a hálózat szolgáltatás nyújtása céljából való igénybevétele. Az erre vonatkozó megállapodás a Hálózati Hozzáférési Szerződés (a továbbiakban: HHSz),
- hálózatok összekapcsolása, amely a hálózatok közötti fizikai kapcsolat megteremtése annak érdekében, hogy a felhasználók elérhessék egymást. Ennek kereteit az összekapcsolási szerződés rendezi,
- helyi hurok részleges vagy teljes átengedése. A helyi hurok átengedés keretében nyújtható dial-up alapú internet hozzáférés esetén az ISP nem hozzáférést vagy összekapcsolást kér az inkumbens szolgáltatótól, hanem megszerzi a hálózatot alkotó előfizetői hurok feletti teljes vagy részleges rendelkezési jogot. Az előfizetői hurok nagykereskedelmi megszerzése (unbundling) az ISP számára azzal a többletfeladattal jár, hogy meg kell teremtenie a helyi csomópontok közötti kapcsolatot, amelyhez gerinchálózat vagy annak bérlete szükséges, ugyanakkor nemcsak keskenysávú internet, hanem telefon-, illetve szélessávú szolgáltatások nyújtását is lehetővé teszi. A Hungarotel-nek a referencia helyi hurok átengedésére vonatkozó szerződése (RUO) nem tett lehetővé betelepülést, ami kb. 500.000 Ft-tal megnövelte a piacralépés költségeit helyszínenként. A RUO magyarországi gyakorlata is azt mutatta, hogy ha kötnek is ilyen szerződést a szolgáltatók (kizárólag távközlési hálózattal rendelkezők), akkor is Budapesten, vagyis ott, ahol a felhasználói sűrűség miatt a megterülésnek van reális esélye. A Hungarotel azonban kizárólag vidéki, ritkán lakott területeken szolgált. A Hungarotel a vizsgált időszakban, illetve azt megelőzően előfizetői hurok átengedésére vonatkozó megállapodást nem kötött.

25. A hálózati hozzáférés és az összekapcsolás

- műszaki tartalmában lényegében ugyanazt a jelentést hordozza,
- jogi értelemben egyes szolgáltatások nyújtása csak összekapcsolás, illetve csak hozzáférés keretében valósulhat meg, s így helyettesítési szempontból a két megoldás között annyiban van átváltás, amennyiben ezt a szabályozás megengedi. Erre tekintettel a vizsgált időszak két időszakra bontható:
 - 2002-ben és 2003-ban a Hkt. és kapcsolódó rendeletei,
 - 2004-től az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (továbbiakban: Eht.) és végrehajtási rendeletei
teremtették meg a hírközlési szolgáltatások nyújtásának jogi hátterét.

26. Mind a hozzáférés, mind pedig az összekapcsolás keretén belül a vezetékes szolgáltató hálózatához való hozzáférésnek mint nagykereskedelmi szolgáltatásnak különböző módozatai jöttek létre. Ezek a módozatok ugyanazt eredményezik: a hálózathoz való hozzáférést, ezért elvileg bármelyik módozat (konstrukció) révén lehetséges a vezetékes szolgáltató

kiskereskedelmi szolgáltatásainak (például a dial-up internetes hozzáférési szolgáltatásnak) a helyettesítése, kiváltása.

27. A konstrukciók létrejöhetnek

- közvetlen módon, amikor az ISP igénybe vesz csatlakozónyalábot (ISDN30-as linket) a vezetékes szolgáltatótól, vagy
- közvetett módon, amikor az ISP nem vesz igénybe csatlakozónyalábot (ISDN30-as linket) a vezetékes szolgáltatótól.

Mindkét konstrukció megvalósulhat

- egyenes elszámolási rendszerben, amikor a távközlési szolgáltató szedi be pl. a 06-51-xxx-xxx számra irányuló dial-up behívásnak a 30/2001. (XII. 23.) MeHVM rendelet szerinti díját, amelyet szintén a rendelet alapján megosztanak az ISP-vel. Az ISP is számíthat fel havi díjat a szolgáltatásért, amit azonban ő számláz ki és szed be (az ún. nyílt internet esetén nem szed ilyen díjat), vagy
- fordított elszámolási rendszerben, amikor a hozzáférési szolgáltató meghatározott mennyiségű forgalmat ad el az ISP-nek, amely meghatározza a szolgáltatások teljes eladási árát (beleértve az internet hozzáférési szolgáltatás távközlő hálózaton keresztül történő nyújtásának díját is), s kiszámlazza és be is szedi az előfizetőtől. Az ISP nettó jövedelme az eladási ár és a hozzáférési szolgáltatónak fizetett hozzáférési díj különbözete. A beszédési kockázat teljes egészében az ISP-t terheli, míg a hozzáférési díj a teljes forgalom után megfizetésre kell, hogy kerüljön.

A Hungarotel hálózatában dial-up szolgáltatást nyújtani kívánó internetszolgáltató (ISP) a Hungarotel hálózatához csak az ún. egyenes elszámolás keretében tudott hozzáférni a 2002. január 1-jétől 2005. október 1-jéig terjedő időszakban.

28. 2002 és 2004 között a Hungarotel hálózatán keresztül dial-up szolgáltatás nyújtásához az ISP-k az alábbi konstrukciók közül választhattak:

- HHSz 1: internet számfordítás hozzáférési szolgáltatás (egyenes elszámolással) közvetlen vagy közvetett módon,
- HHSz 2: átalánydíjas internet számfordítási hozzáférési szolgáltatás,
- HHSz 3: internet közvetett hozzáférés forgalmi szolgáltatás.

29. Az egyes konstrukciók kapcsán az alábbiak emelendők ki:

- HHSz 1 konstrukció:
 - tartalma az előfizetői internethívás továbbítása az internetszolgáltató hálózati hozzáférési pontjára a távközlési szolgáltató nem földrajzi számáról,
 - több szolgáltató kötött szerződést a Hungarotel hálózatához való közvetlen csatlakozás tárgyában internet számfordítás hozzáférési szolgáltatás egyenes elszámolással (Nap-Szám Kft., BékésNet, GTS-DataNet),
 - voltak ISP-ék, amelyek egyes ajánlatokat nem fogadtak el, mert az abban foglalt feltételeket számukra hátrányosnak ítélték, így esetükben internet számfordítás hozzáférési szolgáltatás (közvetlen, egyenes) igénybevételére vonatkozó HHSZ kötésére sem került sor (EuroWeb/PSINet, Invitel, T-Online),
- HHSz 2 (átalánydíjas internet számfordítás hozzáférési szolgáltatás) konstrukció:
 - 2002. július 15-én megállapodást kötött az Informatikai és Hírközlési Minisztérium (a továbbiakban: IHM), valamint a Matáv, az Emitel, a Monortel, a Vivendi és az Hungarotel 15 (bruttó 1550 Ft) és 40 órás (bruttó 4000 Ft) támogatott dial-up internet elérés nyújtására egységes feltételekkel 2002. augusztus 1-jétől. Ezeket a díjcsomagokat hétköznap 16 órától 24 óráig,

hétvégén/ünnepnapokon 7-24 óráig lehetett igénybe venni. Ezek a díjak csak az internet eléréshez szükséges telefondíjakat takarták, melyekre 0,77 Ft/perc állami támogatás járt. Ezen támogatási összegben felül a kedvezőtlenebb távközlési infrastruktúrájú területeken szolgáltató cégeknek, mint amilyen a Hungarotel is volt, az IHM még további 0,38 Ft/perc állami támogatást is folyósított. A csomagok igénybevételéből képződő forgalom után az ISP forgalmi díjakkal megfelelő havi átalányt fizetett a hozzáférési szolgáltatóknak a 30/2001 (XII.23) MeHVM rendelet 5. §-a alapján, amely a 15 órás csomag esetében 201,5 Ft-ot, a 40 órás esetében 520 Ft-ot jelentett,

- 2003 februárjában az Európa Terv részeként 25%-os dial-up internet tarifa csökkentést jelentett be a Kormány. Ennek lényege, hogy a korábban csak kiskereskedelmi szinten megajánlott 15 (1,72 Ft/perc) és 40 órás (1,66 Ft/perc) csomagot nagykereskedelmi szinten 25%-kal (15 órás: 1162,50; 40 órás: 3000, új 100 órás: 6562,50) olcsóbban kínálják a távközlési cégek. Az állami támogatás változatlan marad. 2003 tavaszán csak a Matáv és az Emitel írta alá a megegyezést a 25%-os csökkentésről, később a többiek is megállapodtak, amely 2004. január 1-ig volt érvényes az Eutópai Unióhoz történő csatlakozás miatt. Az ISP-k esetében 6,5%-os támogatás került meghatározásra percenként, amennyiben ilyen mértékkel csökkentik a felhasználói díjakat. A 2003-as megállapodás gyakorlatilag egy fordított elszámolást jelentett, amelyre nézve ajánlatot nem dolgozott ki a Hungarotel,
- a Hungarotel-lel Átalánydíjas internet számfordítás hozzáférés forgalmi (közvetlen, egyenes elszámolásos) szolgáltatásra vonatkozó HHSz-t kötött a Nap-Szám, a BékésNet és a GTS. Az erre vonatkozó ajánlat ellenére nem jött létre HHSz a T-Online, a PSINet és az Invitel esetében,
- HHSz 3 (internet közvetett hozzáférés forgalmi szolgáltatás) konstrukció:
 - igénybevétele feltételez egy hozzáférési szolgáltatóval összekapcsolási szerződést kötött közvetítő szolgáltatót is, hiszen az internethívás továbbítása a szolgáltatóválasztó – előtéttel kiválasztott – közreműködő szolgáltató földrajzi számáról történik. Tőle bérel linket az ISP, aki igénybe vesz számfordítás szolgáltatást a hozzáférési szolgáltatótól HHSz alapon. Ez utóbbi szolgáltatást takarja a közvetett hozzáférés,
 - az összekapcsolás magasabb díjai, az összekapcsolás keretében igénybe vehető – alapvetően hangszolgáltatásokra tervezett – internet forgalomra nehezen tervezhető, nagyobb kapacitású, és drágább IC linkek, és mindenekelőtt a közvetítőválasztást kizáró kiskereskedelmi gyakorlat miatt nem volt túl vonzó megoldás, s így nem is született erre vonatkozó szerződés,
 - erre vonatkozó ajánlat ellenére nem került sor HHSz kötésére pl. az EuroWeb és a T-Online esetében.

30. Az Eht. hatálybalépésével a hozzáférési szerződések kötésére vonatkozó kötelezettségek a törvény 168. §-ának (1) bekezdése értelmében az első piacelemzésig még fennmaradtak, de ezt követően a hozzáférésre vonatkozó Eht. 106. §-a szerinti kötelezettség már csak jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra írható elő. Ennek hiányában a referenciaajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályairól szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Hszr.) 2. §-ának (1) bekezdése alapján a hozzáférési szerződés felmondható.

Az Eht. 106. §-ának (1) bekezdése szerint a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató a meghatározott hálózati elemekhez, szolgáltatásokhoz való hozzáférést és a kapcsolódó közös eszközhasználatot, erre vonatkozó gazdaságilag és műszakilag indokolt igény esetén - a hatóság határozatában foglaltak szerint - köteles biztosítani.

Az NHH a 2005. május 17-én hozott DH-664-138/2005. számú határozatával

- jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosította a Hungarotel-t a „Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból” elnevezésű nagykereskedelmi piacon, s
- egyúttal
 - internet-híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatás és átalánydíjas internet-híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatás nyújtására vonatkozó referenciaajánlat készítésére, továbbá
 - ezen két nagykereskedelmi szolgáltatás esetében költségalapú díjak alkalmazásáravonatkozó kötelezettséget írt elő.

Mind az internet-híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatás, mind az átalánydíjas internet-híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatás a Hszr. 3. §-a (2) bekezdésének 2.1. pontja szerinti internet híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatásnak minősül, amely hozzáférés forgalmi szolgáltatás. A Hszr. 1. §-ának (4) bekezdése szerint a hálózati szerződésekkel kapcsolatos kötelezettségeket az NHH határozata állapítja meg. Az NHH hivatkozott határozata a Hszr. 3. §-ának (2) bekezdésében szabályozott három internet elérésre vonatkozó hozzáférés forgalmi szolgáltatás közül csak az internet híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatásra (2.1. pont) nézve állapított meg kötelezettséget. Az internet számfordítás hozzáférési forgalmi szolgáltatás (2.2. pont) és internet közvetlen hozzáférés forgalmi szolgáltatás (2.3. pont) vonatkozásában a szolgáltatások tartalmára és díjazására nézve még alapelvi jellegű szabályozás sem lett előírva.

31. Az Eht. 2004. január 1-jétől biztosítja, hogy az internet szolgáltatás vezetékes hálózaton keresztül legyen elérhető

- (átalánydíjas vagy költségalapú) híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatás, illetve
 - átalánydíjas internet híváskezdeményezés szolgáltatás
- keretében.

Az Eht. 112. §-a előírja, hogy a kiskereskedelmi távbeszélő (helyhez kötött telefon) piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató referencia összekapcsolási ajánlatában (RIO) biztosítsa ennek a két módozatnak az igénybevehetőségét.

Az összekapcsolás megoldása történhet

- híváskezdeményezés közvetítőválasztással, amikor a választott közvetítő szolgáltató összekapcsolási pontjáig kerül továbbításra a forgalom. A közvetítő szolgáltató számláz az előfizető felé, aki a kötelezettől igénybe vett híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatás nagykereskedelmi díjának levonása után osztozik az ISP-vel a kiskereskedelmi díjon (ezen modell alapján tette elérhetővé például a Magyar Telekom nyílt internet szolgáltatását a Hungarotel területén, azonban mivel ez közvetítőválasztásnak minősült, csak azok az előfizetők vehették igénybe 2005. október 1-jéig, akik számára a Hungarotel díjsomagja ezt lehetővé tette),
- híváskezdeményezés számfordítással, közvetítőválasztás nélkül, amely esetben az előfizető oldaláról nincsen szó közvetítőválasztás igénybevételéről, az előfizető a hozzáférési szolgáltatóval van jogviszonyban, a hívás továbbítására ugyanúgy közvetítő szolgáltatón keresztül kerül sor, csak előválasztás nélkül, számfordítás segítségével,

32. 2004. január 1. után a Hungarotel hálózatán keresztüli dial-up szolgáltatás nyújtásához az ISP-k az alábbi konstrukciók közül választhattak:

- HHSz 4: internet számfordítás hozzáférési forgalmi szolgáltatás,
- HHSz 5: internet közvetlen hozzáférési forgalmi szolgáltatás,
- HHSz 6: átalánydíjas internet hozzáférési forgalmi szolgáltatás.

33. Az egyes konstrukciók kapcsán az alábbiak emelendők ki:

- HHSz 4 (internet számfordítás hozzáférési forgalmi szolgáltatás):
 - közvetett hozzáférést jelent a kötelezett szolgáltató hálózatához,
 - az ISP számára kijelölt 51-es számra irányuló hívást a hozzáférési szolgáltató ugyanúgy egy ISP-vel megállapodott másik „közvetítő” szolgáltatónak adja át, mint a híváskezdeményezésnél (összekapcsolási szerződés esetén), de hozzáférési szerződés esetében ez nem minősül közvetítőválasztásnak. Az ISP a csatlakozónyaláb (ISDN30-as linket) ettől a közvetítő szolgáltatótól bérl, a hozzáférési szolgáltatótól pedig HHSz alapján számfordítást vesz igénybe,
 - a számlázást illetően lehet fordított vagy egyenes elszámolás. Fordított elszámolásos konstrukciót a Hungarotel nem dolgozott ki,
 - a Hungarotel területein egyedül a Magyar Telekom rendelkezett internet helyi csatlakozónyaláb (link) szolgáltatás igénybevételére vonatkozó HHSz-szel. Az erre vonatkozó HHSz megkötésére a 2003. év IV. negyedévében került sor. A szerződés 1. sz. függeléke felsorolja azokat az ISP-eket, amelyek a Magyar Telekom IP portjain keresztül csatlakoznak a Hungarotel hálózatához. Ezek – az Enternet2001 és Euroweb vállalkozásokon kívül – a T-Online, a Vivanet, a Tisznet, a GTS-Datanet, az Euronet és az Externet. Az Enternet2001 és Euroweb vállalkozásokon kívül a többi felsorolt ISP nem fizet hozzáférési díjat a Hungarotelnek, a T-Online és a Vivanet nincs is szerződéses kapcsolatban a Hungarotellel. Ez utóbbi két vállalkozás esetében ugyanakkor bevételmegosztás sincs a dial-up által generált hívásdíjakra vonatkozóan,
- HHSz 5 (internet közvetlen hozzáférési forgalmi szolgáltatás):
 - közvetlen hozzáférést jelent a kötelezett szolgáltató hálózatához közvetítő szolgáltató igénybevétele nélkül,
 - az ISP a hozzáférési szolgáltatótól vesz igénybe linket és számfordítás szolgáltatást is. A számfordítás díja megegyezik ebben az esetben a számfordítás forgalmi tarifáival,
 - megállapodás jött létre a Nap-Szám Kft., a BékésNet és a GTS-DataNet vállalkozásokkal, míg nem került sor HHSz megkötésére az SWI esetében,
 - a Hungarotel területén 2005 márciusától 2005 júniusának közepéig egyetlen nyílt internet szolgáltató sem volt érhető el, mert az Euroweb által 2002 júniusa óta biztosított, de az Index.hu által értékesített IndexNet szolgáltatás elérhetősége is megszűnt. A nyílt internet 2005. június 15-től érhető el a Hungarotel területén azon ügyfeleknek, akik a Magyar Telekom valamely közvetítő-előválasztás keretében igénybe vehető díjcsomagjára fizetnek elő. Közvetítőválasztást a Magyar Telekom a Hungarotel hálózatában már 2004. február 10-től nyújt, viszont ahhoz kapcsolódóan nyílt dial-up internetet csak azt követően, hogy az NHH 2005. április 27-én elmarasztalta a Hungarotelt a közvetítőválasztás kiskereskedelmi kizárása miatt, s kötelezte arra, hogy azt valamennyi díjcsomagjában tegye lehetővé. A Magyar Telekom nyílt internet szolgáltatása az új tarifastruktúra bevezetésig csupán néhány ezer ügyfél számára volt elérhető,

- HHSz 6 (átalánydíjas internet hozzáférési forgalmi szolgáltatás):
 - a 2002-2004-es HHSz 3 konstrukció átalakítása, amelyre azért került sor, mert az Európai Unióhoz történő csatlakozás miatt az IHM-mel kötött 2002-es megállapodás alapján 2004. január 1-jétől már nem jár állami támogatás, ezért az átalánydíjas (egyeses elszámolású, csak a behívás távközlési díjait tartalmazó) csomagokat át kellett alakítani,
 - átalánydíjas internet számfordítás hozzáférés forgalmi (közvetlen) szolgáltatásra vonatkozó HHSz-t kötött a Nap-Szám, az Euroweb és az Enternet.

34. A dial-up internet 2003-ra érte el a legmagasabb előfizetői számot, akkor, amikor a szélessávú internet (ADSL és kábelmodem) használóinak száma drasztikusan emelkedni kezdett. Ezt követően a dial-up előfizetések száma úgy csökkent, hogy közben a szélessávú, különösen az ADSL előfizetések száma nőtt.

35. A rendelkezésre álló adatokból ismert, hogy a vizsgált időszak átlagában a Hungarotel előfizetőinek (üzleti és lakossági) mintegy 10%-a volt olyan díjcsomagban, amely lehetővé tette, hogy számukra az ISP-k összekapcsolási modellen keresztül dial-up hozzáférést kínáljanak.

36. A Hungarotel a hálózatában dial-up szolgáltatást nyújtani kívánó ISP-től számfordítás forgalmi szolgáltatás címen külön díjat kért, amelynek mértéke egyes szerződéses ajánlatokban megegyezett az ISP-t megillető díjhányad nagyságával, egyes esetekben meghaladta ezt a mértéket.

	a rendelet szerint az ISP-t megillető díj	a Hungarotel részére fizetendő számfordítás forgalmi szolgáltatás díja
csúcsidőben	1,464 Ft/perc	1,464 Ft 1,964 Ft/perc
csúcsidőn kívül	0,26 Ft/perc	026 Ft/perc 0,76 Ft/perc

37. A Hungarotel a hálózatához a Magyar Telekom-tól bérelt linkeken keresztül csatlakozó ISP-k esetében is felszámította a számfordítás díját, miközben a Magyar Telekom-tól is beszedte a 35.000 Ft/hó/51-es szám forgalomirányítási díjat.

38. Az ISP által a dial-up internet nyújtása céljából a Hungarotel-től igénybe vett ISDN30-as linkek ára számukra bruttó 125.000 Ft volt, miközben ugyanennek a csatlakozó linknek a kiskereskedelmi listás ára bruttó 102.625 Ft.

V.

A közösségi jog alkalmazhatósága

39. A Tpv. 1. §-ának (2) bekezdése szerint az EKSz. 81. és 82. cikkének alkalmazása során az e cikkek hatálya alá tartozó piaci magatartásra is a Tpv. eljárási rendelkezéseit kell alkalmazni akkor, ha az EKSz. 81. és 82. cikkében foglalt versenyszabályok végrehajtásáról

szóló 1/2003/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1/2003/EK rendelet) alapján a Gazdasági Versenyhivatal vagy magyar bíróság eljárásának van helye.

40. Azon erőfölénnyel való visszaélések esetében is irányadó a Bizottság tagállamok közötti kereskedelem érintettségének értelmezéséről szóló közleménye, amikor azok csak Magyarországra vagy annak csupán egy részére terjednek ki. A közlemény rögzíti, hogy „ha az erőfölény egy tagállam olyan részére terjed ki, amely a közös piac jelentős részét képezi, és a visszaélés megnehezíti azt, hogy a más tagállambeli versenytársak hozzáférhessenek ahhoz a piachoz, ahol a vállalkozás erőfölénnyel rendelkezik, akkor általában úgy kell tekinteni, hogy fennállhat a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt érzékelhető hatás. [...] nem állhat fenn a kereskedelemre gyakorolt érzékelhető hatás, ha a visszaélés tisztán helyi jellegű, vagy az erőfölénnyel rendelkező vállalkozás értékesítésének csak jelentéktelen hányadát érinti.”

41. A Versenytanács megállapította, hogy a kifogásolt magatartások nem érinthetik a tagállamok közötti kereskedelmet, mivel

- az érintett piac földrajzi dimenziója még Magyarország területének nagyobb részét sem fedi le,
- az érintett fogyasztók számaránya még magyar viszonylatban sem kiugróan magas,
- az érintett terület és lakosság nagysága közösségi léptékkal nézve jelentéktelen.

42. Figyelemmel a fentiekre a Versenytanács kizárólag a Tpv. alapján értékelte a Hungarotel magatartását.

VI.

A gazdasági erőfölény

43. A Tpv. 22. §-ának (1) bekezdése szerint gazdasági erőfölényben van az érintett piacon, aki gazdasági tevékenységét a piac többi résztvevőjétől nagymértékben függetlenül folytathatja, anélkül, hogy piaci magatartásának meghatározásakor érdemben tekintettel kellene lennie versenytársainak, szállítóinak, vevőinek és más üzletfeleinek vele kapcsolatos piaci magatartására.

44. A Hungarotel gazdasági erőfölénye mindkét dial-up piacon megállapítható volt, kiemelve, hogy

- a dial-up hozzáférés kizárólag PSTN/ISDN vonalon nyújtható szolgáltatás, amely sem kiskereskedelmi, sem nagykereskedelmi oldalról nem helyettesíthető ésszerűen más szolgáltatással, mivel az ennek nyújtásához szükséges távközlési hálózattal a Hungarotel területén kizárólag a Hungarotel rendelkezett,
- a dial-up nagykereskedelmi feltételei egyben azt is meghatározzák, hogy a Hungarotel hálózatában milyen korlátokkal lehet az ISP-nek kiskereskedelmi szolgáltatásokat nyújtani.

VII. Visszaélés a gazdasági erőfölénnyel

45. A Tptv. 21. §-a szerint tilos a gazdasági erőfölénnyel visszaélni, így különösen
- i) a [versenytárs] piacra lépés[é]t [más módon] indokolatlanul akadályozni,
 - j) a versenytárs számára indokolatlanul hátrányos piaci helyzetet teremteni, vagy gazdasági döntéseit indokolatlan előny szerzése céljából befolyásolni.
46. A különböző hozzáférési és összekapcsolási konstrukciókat abból a szempontból kell értékelni, hogy az adott időszakban az ISP-k szempontjából ésszerűen választható piacra lépési lehetőséget jelentettek-e vagy nem. Ha az ISP különböző hozzáférési módok közül választhat, akkor az egyik esetében felmerülő hátrányos feltétel kikerülhető lehet egy másik módozat felhasználásával.
47. A Hungarotel vizsgált magatartását illetően kiemelendő, hogy
- a Hungarotel területén a dial-up internet nyújtásához a szabályozás által megteremtett hozzáférési módozatok közül nem volt elérhető 2002-2004 között a hozzáférési szerződés keretében nyújtott fordított elszámolási modell, mert a Hungarotel nem dolgozta ki az ISP által beszedett díjak megosztásának rendjét. A fordított elszámolás esetében 2002-2004 között internet közvetett hozzáférés forgalmi szolgáltatás (HHSz 3) keretében volt olyan megoldás, amely fordított elszámolásra épült, ez azonban az igénybevételhez szükséges közvetítő szolgáltató miatt csak az „Általános/Alap” díjcsomag előfizetői számára volt elérhető,
 - az Alap csomag előfizetőinek aránya a 2002. január és 2005. szeptember közötti időszak egészére vonatkozóan az összes (üzleti és lakossági) előfizetői létszámhoz viszonyítva mintegy 10% volt,
 - az összekapcsolási szerződéses módozat keretében nyújtott dial-up hozzáférés 2002-2005 átlagában a közvetítőválasztás kizárása miatt a Hungarotel lakossági előfizetőinek 98, üzleti előfizetőinek pedig 37% esetében nem lett volna igénybe vehető,
 - a 2004 júniusától bevezetett általánydíjas internet híváskezdeményezés modell (Összekapcsolási szerződés közvetítőválasztással) esetében – a közvetítőválasztással összefüggő korlátok mellett – hangsúlyozni kell, hogy azt az Eht. 112. §-ának (2) bekezdése alapján ott és addig köteles biztosítani, ahol és amíg műszaki okból az adott előfizető számára a kötelezett szélessávú hozzáférés nyújtására nem képes. A Vj-150/2003. számú eljárásból ismert adat szerint erre az időpontra a Hungarotel előfizetőinek mintegy 72%-a elérhetett ADSL szolgáltatást, amely azóta vélhetően tovább növekedett, így az egyre szűkülő körben a jelentős költséggel járó nagykereskedelmi szolgáltatás igénybevétele sem volt vonzó alternatíva.
48. A dial-up hozzáférés összekapcsolás keretében való nyújtása kapcsán figyelembe kell venni, hogy
- az összekapcsolás rendszerint magasabb díjakkal jár,
 - az összekapcsolás alapvetően hangszolgáltatásokra szolgál és internet forgalomra nehezen tervezhető,
 - nagyobb kapacitású és drágább IC linkeket lehet csak igénybe venni (primer központként 2004 júniusáig, a Hungarotel RIO-ja szerint 32x2Mbit/s kapacitású optikai csatlakozónyalábot, 107.075 Ft-ért),
 - 2005 októberéig egyetlen ISP sem nyújtott összekapcsolási szerződésen alapuló híváskezdeményezés dial-up szolgáltatást, erre irányuló szerződése is csak a Magyar

Telekom-nak volt (a nyílt internet elérhetőségének biztosítására), amely vállalkozás viszont a szerződés megkötését 2005. április 28-án kezdeményezte.

49. Az összekapcsolási modellel együtt járó közvetítőválasztás kizárása miatt az ISP-k részéről nem volt ésszerű választás

- 2002-2004 között az internet közvetett hozzáférés forgalmi szolgáltatás (HHSz 3) és az összekapcsolási szerződés keretében való hozzáférés,
- 2004-től internet híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatás összekapcsolási szerződéssel.

50. 2005 októberéig a gyakorlatban a hozzáférés egyenes elszámolásos és átalánydíjas modell keretében volt lehetséges a Hungarotel dial-up nagykereskedelmi szolgáltatása. A Hungarotel területén dial-up hozzáférést nyújtott/nyújtó ISP-k 2002-2005 között csak ezen módozatokra kötöttek szerződést.

51. A Versenytanács a visszaélés vonatkozásában azt tartotta ügydöntő jelentőségűnek, hogy a hozzáférési konstrukciók korlátozása eredményezhette-e a piacszerkezet számottevő módosulását a Hungarotel javára. A dial-up Hungarotel-területi forgalmi részesedésekre vonatkozó adatok alapján megállapítható, hogy a Hungarotel Globonet termékének részesedése a vizsgált időszakban nem haladta meg a 25%-ot, de folyamatosan növekedve az időszak végére piacvezetővé vált. Az adatok is mutatják, hogy a PSINet / Elender / Euroweb szolgáltató ingyenes Indexnet termékének piacról való kiszorulása nagymértékben hozzájárult a Hungarotel részesedésének mintegy 6 % pontos megugrásához 2005 márciusa és májusa között. A piaci változások okainak elemzése során figyelembe veendő, hogy a dial-up előfizetők száma a 2003-as csúc (390 ezer) után évente gyorsuló ütemben csökken, 2005-re a csökkenés mértéke 2003-hoz képest 150 ezer volt, ugyanakkor az ADSL-előfizetők száma majdnem ugyanilyen ütemben és mértékben emelkedett.

52. A vizsgált időszakban kiszorultak dial-up ISP-k a piacról (pl. az Euroweb IndexNet név alatt kínált nyílt internet szolgáltatása 2005 márciusában, az SWI Kft. szintén nyílt internet szolgáltatása 2005 februárjában el sem indult, míg a BékésNet Kft. ellen felszámolási eljárás indult). Ugyanakkor – az érintett vállalkozások nyilatkozatain túl – a vizsgálat nem tárt fel olyan bizonyítékot, amely arra utalna, hogy az említett (és a nem említett) ISP-k piacról való kiszorulása vagy be nem lépése nem az érintett termék iránti piaci kereslet drasztikus csökkenésére, hanem a hozzáférési konstrukciók korlátozottságára, illetve a meglévők konkrét feltételeire vezethető vissza.

53. A forgalmi adatokból az sem olvasható ki, hogy a vizsgált időszakban a piaci szerkezet számottevően és egyoldalú mértékben megváltozott volna a Hungarotel javára. Az ingyenes dial-up szolgáltatók valóban kiszorultak, de a piaci részesedés növekedése nemcsak a Hungarotel esetében állapítható meg, hanem a GTS és a T-Online (Axelero) esetében is. A Hungarotel piaci részesedése a már említett megugrás után csökkenésbe ment át. Nem minősíthető a piacszerkezet verseny szempontjából hátrányos átrendeződésének a megugrást megelőző több mint három év során végbement mintegy 12-13 százalékpontos részesedésnövekedés, tekintettel arra, hogy annak abszolút szintje sem haladta meg a 20%-ot, illetve, hogy a piac továbbra is többszereplős, a piac részesedés szerinti második és harmadik helyezett vállalkozás a piacvezetőjéhez közeli piaci részesedésekkel rendelkeznek. Az inkumbens helyzeti előnye nyilván közrejátszhatott abban, hogy a Hungarotel piacvezető lett, az előfizetők azonban a vizsgált időszak során folyamatosan több szolgáltató közül választhattak, a versenytársak között megtalálható volt az internet szolgáltatás országos viszonylatban piacvezetője is.

54. Az ingyenes dial-up kiszorulása a fogyasztók számára valóban hátrányos volt, de a hozzáférési konstrukciókkal szemben nem lehet versenyjogi szempontból indokolt követelmény, hogy ehhez igazítsa a hozzáférési ajánlatait.

VIII. A Versenytanács döntése

55. A Versenytanács Vj-69/2005/46. számú határozatának bírósági felülvizsgálata kapcsán kiemelendő, hogy

- a Hungarotel a határozat felülvizsgálata céljából benyújtott keresetében érdemi előadást nem tett a dial-up konstrukció tárgykörében hozott döntés kapcsán,
- ugyan a bírósági döntések a határozat egészére vonatkoztak, azonban semmilyen megállapítást sem tettek a Versenytanácsnak a dial-up konstrukcióval kapcsolatban hozott, a határozat részét képező döntése vonatkozásában.

56. A jelen eljárásban a Versenytanács nem látta indokoltnak, hogy a dial-up nagykereskedelmi feltételek tárgykörében akár a tényállás, akár a döntés esetében érdemben eltérjen a Vj-69/2005/46. számú határozatban foglaltaktól, figyelemmel egyrészt a fentiekre, másrészt arra, hogy a megismételt eljárás során sem került feltárássra olyan körülmény, amely alapján az eltérés szükségesnek mutatkozna.

57. Az előzőekben kifejtettekre tekintettel a betárcsázós (dial-up) internet-hozzáférés nagykereskedelmi feltételei vonatkozásában a Versenytanács a Tpv. 77. §-a (1) bekezdésének j) pontja által hivatkozott 72. § (1) bekezdésének a) pontja alapján az eljárást megszüntette.

IX. Egyebek

58. A Gazdasági Versenyhivatal a Tpv. 45. §-án, illetékessége a Tpv. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik bíróság hatáskörébe (Tpv. 86. §), illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.

59. A jelen végzés elleni jogorvoslati jogot a Tpv. 82. §-ának (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2011. március 10.

dr. Zavodnyik József sk.
előadó versenytanács tag

dr. Dobos Gergely sk.
versenytanács tag

dr. Zlatarov László sk.
versenytanács tag